

G'ildirakning yaratilishi texnika taraqqiyotining ibtidosi, desak, mublag'a bo'lmaydi. Avvaliga arava, keyinchalik temir yo'l va nihoyat, avtoulov uning asosida yaratilib, og'irimizni yengil, uzog'imizni yaqin qilayotgan ushbu harakatlanish

vositalaridan foydalanish maxsus qoidalar bilan tartibga solinayotganiga ham yuz yildan oshib ketdi. Biroq har yili ming-minglab kishilar ushbu qoidalarga rioya etmaganligi sabab hayotdan ko'z yumayotgani ham bor gap. Millionlab

odamlar nogiron bo'lib, to'shakka mixlanib qolmoqda. Rasmiy ma'lumotlarga ko'ra har yili mamlakatimizda uch mingga yaqin kishilar yo'l-transport hodisalari qurboni bo'lib, ularning 12 foizini bolalar va o'smirlar tashkil etayotgani achinarlidir.

MANMANLIK VA SHOSHQALOQLIK ORTIDAGI FOJIA

Muammo faqat yo'lining holatiga bog'liq emas

E'tibor qilganmisiz, kattayu kichik trassalarda haydovchilar ro'parasidan kelayotgan hamkasbini "ko'z qisib" (faralarni yoqib-o'chirib) qarshingda radar yoki "GAI" bor, deya ogohlantirib o'tadi. Hushyor tortgan haydovchi tezlikni kamaytirib, xavfsizlik kamarini taqib oladi.

Yaqin o'tmishning bu "an'ana" sini haydovchilarning birdamligi sifatida qabul qilish ham mumkin. Har holda bundan ko'pchilik yomonlik axtarmaydi. Aslida, ushbu ogohlikka chorlov bilan qanchadan-qancha retsidiv qoidabuzarlar jarimadan qutulib qoladi. O'tib olgach, "temir ot"ga yana "qamchi tortadi". Ko'za esa har kuni sinavermaydi.

Oliy Majlis Senati a'zolarining o'rganishlarida aytilishicha, mamlakatimizda yo'l-transport hodisalarining qariyb yarmi yo'l harakati qoidalariga bepisandlik oqibatida ro'y berar ekan.

Shu o'rinda uzoqqa bormay joriy yilning 9-iyun kuni Navbahor - Nurota avtomobil yo'lida sodir bo'lgan yo'l-transport hodisasini esga olaylik. Unda "Gentra" haydovchisi o'zi bilan bir yo'nalishda ketayotgan "Damas" mashinasini quvib o'tmoqchi bo'lib, ro'parasidan harakatlanib kelayotgan "Onix" bilan to'qnashishi oqibatida shu avtomobilida bo'lgan bir oilaning 5 a'zosi, ya'ni 36 yoshli erkak, uning 58 yoshli onasi, turmush o'rtog'i, 2 yoshli o'g'li hamda 2 oylik qizi, shuningdek, "Gentra" haydovchisi vafot etadi.

Vaholanki, YTH sodir bo'lgan ushbu hududda quvib o'tishni taqiqlovchi yo'l belgisi o'rnatilgan. Boisi ma'lum masofada qaramaqarshi tarafdin kelayotgan transport vositasi ko'rinmaydi.

Soha mutaxassislarining fikricha, agar orqada o'tirgan yo'lovchilar xavfsizlik kamarini taqishsa, oldingi o'rinlarda o'tirgan yo'lovchilarning ko'pchiligi avtohalokatda omon qolish, aks holda esa halok bo'lish ehtimoli yuqori. Mazkur tahlilni YHX xodimi haydovchiga aytib ogohlantirsa, u hech bo'lmaganda, malomatga qolishi turgan gap. Aslida esa xoh haydovchi bo'lsin, xoh yo'lovchi shu arizmas qoidabuzur orqali qaysirda xonadonga kulfat keltirayotganini bilmaydi, deb o'ylaysizmi?! Biladi, shunchaki, bo'yin yor bermaydi. O'zini kamsitilganidek, xavfsizlik kamari tortilsa, g'ururi toptalgandek his etadi.

Tahlillar (Oliy Majlis Senatining Mudofaa va xavfsizlik masalalari qo'mitasidagi eshituv) shuni ko'rsatadiki, YTHlardagi ayanchli holatlarning 45 foizi haydovchilarning qoidalarini mensimasligi oqibatida sodir bo'larkan. Mamlakatimizda 2023-yilda yo'l-transport hodisalari tufayli 2 282 fuqaro halok bo'lganini inobatga olsak, demak, kamida ming kishi qoidabuzarlarning kasofati tufayli hayotdan erta ketgan.

Ikki yil avval repetitordan qaytayotgan o'n to'rt yoshli o'smir o'limiga sabab bo'lgan YTHni navoiyliklar halli-hamon esdan chiqargani yo'q. Mast haydovchi uni urib, qochib ketgach, o'spirin bir yarim soatga o'lim bilan olishgan. Haydovchining dastlabki tergovda

keng va ravonligini oshirish yuzasidan ko'rilyotgan chora-tadbirlar ham harakat xavfsizligini ta'minlashga qaratilgan. Yo'l harakati qoidalariga oid belgilar yorqinroq aks ettirilayotir. Bu fuqarolarimizga yaratilgan qulaylik bo'lishi bilan birga, ularning xavfsizligini ta'minlashga xizmat qilmoqda. Biroq bu o'rinda gap yo'llarning tekis yoki notekisligida emas, aksincha, ayrim haydovchilarning yo'l harakati qoidalariga bepisandligi haqida bormoqda. Aks holda odamlar harakatlanish 30 km/soat etib belgilangan mahallalar ichidagi tep-tekis yo'llarda sun'iy to'siqlar o'rnatib olmasdi.

Qoidabuzarlik kulfat keltiradi

Istiqlol yillarida mamlakatimiz jahonning avtomobil ishlab chiqaruvchi sanoqli davlatlari qatoridan o'rin oldi. Shu bois shahar va qishloqlarimiz yo'llarida yengil avtomashinalar va avtobuslar qatnovi sezilarli darajada ko'paydi. Albatta, o'z ulovingda manzilga betashvish, beminnat yetib olganga ne yetsin! Biroq aksariyat fuqarolarimiz xavfsizlik kamaridan foydalanishni xayoliga ham keltirmaydi. Vaholanki,

O'zbekiston IIV Jamoat xavfsizligi departamenti yo'l harakati xavfsizligi xizmati ma'lumotlariga ko'ra yo'l-transport hodisalarida halok bo'lganlarning 96 foizdan ortig'i xavfsizlik kamarini taqmagani.

1-iyul kuni Xatirchi tumanida soatiga 142 kilometr tezlikda harakatlangan "BYD" rusumdagi avtomobil tagida qolib ketgan 9 yoshli qizcha shu kabi manmanlik, xudbinlik qurboni bo'ldi...

Demoqchi bo'lganimiz, mamlakatimizda yo'llarning

Tahlillar shuni ko'rsatadiki, YTHlardagi ayanchli holatlarning 45 foizi haydovchilarning qoidalarini mensimasligi oqibatida sodir bo'larkan.

OGOHLIK

Holat yuzasidan ma'lumot bergan Samarqand viloyati IIB EKMning xulosasiga ko'ra avtomashinaning rul boshqaruvi va ishchi tormoz tizimi soz holda bo'lgan. Shuningdek, viloyat IIB EKM xulosasida haydovchi mashinani favqulodda tormozlab, to'xtatib qolish yo'li bilan hodisaniyatga ega bo'lganligi ko'rsatilgan.

Donishmandlar "Bu dunyoning barcha quvonchi bir go'dak labidagi nim tabassumga, barcha qayg'usi bola ko'zidagi bir tomchi yoshga arzimaydi", deyishadi. Bolalar - kuchli ijtimoiy himoyaga muhtoj qatlam. Shu sababdan ham statistik ma'lumotlarning aksariyati bolalarga nisbatan olinib, "jumladan, falon foizi bolalar" iborasiga tez-tez duch kelamiz.

Shu kuzatuv asosida nazar salsak,

mamlakatimizda 2024-yilning dastlabki besh oyida ro'y bergan YTH oqibatida 65 nafar bola nobud bo'lganini kuzatish mumkin.

O'shandan buyon o'tgan ikki oy davomida bolalar bilan bog'liq yana qanchadan-qancha YTHning ayanchli oqibatlari guvohi bo'lmadik, deysiz. Afsuski, aksariyati yuqorida ta'kidlaganimizdek, shunchaki yo'l harakati qoidalarini mensimaslik tufayli sodir bo'lmoqda. Shu ketishda bo'lsa, "Ehtiyot bo'ling, bolalar!" chorlovini "Bolalar, ehtiyot bo'ling!" deyishga to'g'ri keladi.

Sekin yurgan murodga yetar

Xabarimiz bor, Prezidentimizning 2022-yil 4-aprelda "Avtomobil yo'llarida inson xavfsizligini ishonchli ta'minlash va o'lim holatlarini keskin kamaytirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarori qabul qilingan.

Ushbu hujjatda haydovchi va piyodalarning yo'l harakati qoidalariga rioya etish

madaniyatini oshirish, har qanday qoidabuzarlik uchun jazo muqarrarligini ta'minlash hamda yo'l harakati qoidalarini asoslarini bolalardan singdirishni yo'lga qo'yish, amaliyotni maktabgacha ta'lim tashkilotlari va umumta'lim maktablarida joriy qilish - yo'l harakati xavfsizligini ta'minlashning dolzarb yo'nalishlari etib belgilangan. O'tgan davr mobaynida mazkur vazifalarning ijrosini ta'minlash bo'yicha 6 ta normativ-huquqiy va boshqa hujjatlar qabul qilindi.

Afsuski, yo'l-transport hodisalari kamayib borishida sezilarli ijobiy o'zgarishlar ko'zga tashlanish o'rniga ayanchli holatlar so'vib ulgurmasidan yangisi odamlarni larzaga solmoqda. Kimdir jazo choralari, yana biron haydovchilik huquqi berish talabini kuchaytirish taklifini ilgari surmoqda. Biroq dunyo tajribasi shuni ko'rsatadiki, qonunga itoatkorlikni ta'minlashda qo'rquvdan ko'ra huquqiy madaniyatni yuksakligi, oddiy insoniy munosabatlari ustuvorligi yaxshi samara beradi.

Qolaversa, yuqorida ta'kidlanganidek, yo'l-transport hodisalarining 45 foizi qoidalarini mensimaslik tufayli ro'y bergani holda, ularda tajribasizlik omili bor-yo'gi 10 foizni tashkil etadi. To'g'ri, yo'llarda inson hayoti, xavfsizligini asrash - ichki ishlar organlari xodimlarining bosh maqsadi. Biroq yuqoridagi misollardan xulosa shuki, yo'l harakati qatnashchilarning huquqiy madaniyatini oshirish nafaqat soha xodimlari, balki barchaning birdek vazifasi bo'lishi zarur. Aks holda, yo'l-transport hodisalarining oqibati hayotimizga tahdid solaveradi.

Unutmaylik, qonunlarni hurmat qilib, qoidalariga rioya etuvchilarning yo'llari doimo ravon bo'ladi. Niyatimiz - uydin chiqqan har bir inson borki, talablarga amal qilib, uyiga, oilasi bag'riga sog'-salomat qaytsin! Bu xayrli ishga hammamiz birgalikda kamarbasta bo'laylik.

Temur ESHBOYEV ("Xalq so'zi").

YANGILIKLAR xabarlar TAFSILOTLAR

"Murojaatdan - daromadga"

Denov tumanidagi "Dendrariy" ekobog'ida O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Xalq qabulxonasining "Murojaatdan - daromadga" loyihasi doirasida Surxondaryo viloyatidagi 505 nafar ishsiz xotin-qizga zamonaviy tikuv mashinalari topshirildi.

Shu munosabat bilan tashkil etilgan tadbirida O'zbekiston Respublikasi Prezidenti maslahatchisi o'rinbosari - Prezident Xalq qabulxonasi rahbari Ulug'bek Muhammadiyev ishtirok etib, mamlakatimizda bandlik va aholi daromadlarini oshirib borish davlatimiz siyosatining ustuvor yo'nalishiga aylanganini ta'kidladi.

Tantanalil tadbir davomida Uzun, Denov, Sariosiyo va Oltinsoy tumanlarining har biriga yuztadan, Sho'rchi tumaniga 105 ta tikuv mashinasi topshirildi.

Tadbirkorlar bilan ochiq muloqot

Qoraqalpog'iston Respublikasi Tuproqqal'a tumani hokimligida Xorazm viloyati prokurori M. Ahmedovning tadbirkorlar bilan ochiq muloqoti bo'lib o'tdi.

Unda tadbirkorlar tomonidan, asosan, imtiyozli kreditlash, yer va noturar obyektlar kadastrasi masalalarida murojaatlar bildirildi. Har bir masalani qonuniy hal etish yuzasidan mutasaddilarga aniq topshiriqlar berilib, ijrosi prokuror nazoratiga olinadi.

O'z navbatida, tadbirkorlarga yaratilgan sharoitga munosib ish o'rni yaratish va ishsizlikka birgalikda barham berish zarurligi qayd etildi.

Intellectual logistikani o'qitish platformasi

Xitoyning Tyanzin dengizchilik kolleji hamda Toshkent davlat transport universiteti rahbariyati o'rtasida uchrashuv bo'lib o'tdi.

Unda Luban ustaxonasining ikkinchi bosqichi - obyektni qurish loyihasini amalga oshirish bilan bog'liq masalalar muhokama etildi. Uchrashuv yakunida qiymati 69 ming AQSh dollariga teng bo'lgan "Intellectual logistikani o'qitish platformasi" nomli ilmiy-amaliy laboratoriya uskunalari O'zbekiston tomoniga topshirish bo'yicha kelishuv imzolandi.

Xalqaro haykaltaroshlik simpoziumi

O'zbekiston Respublikasi Ekologiya, atrof-muhitni muhofaza qilish va iqlim o'zgarishi vazirligida "Toshkent - 2024" III xalqaro haykaltaroshlik simpoziumining ochilish marosimi bo'lib o'tdi.

Tadbirida qayd etilganidek, simpoziumda 20 nafar xorijlik va 6 nafar mahalliy haykaltarosh qatnashyapti. Tajribali, mahoratli haykaltaroshlar tomonidan "Haykaltaroshlik va atrof-muhit" mavzuida toshdan ijod asarlari yaratiladi. Yosh ijodkorlar uchun mahorat darslari, amaliy mashg'ulotlar tashkil etiladi, "Ustoz - shogird" an'analari namoyish qilinadi.

"Xalq so'zi".

An'anaga muvofiq, shu oyda "Ustozlar milliy forumi" o'tkaziladi.

Publication information including contact details for Xalq so'zi, address in Toshkent, and subscription information.